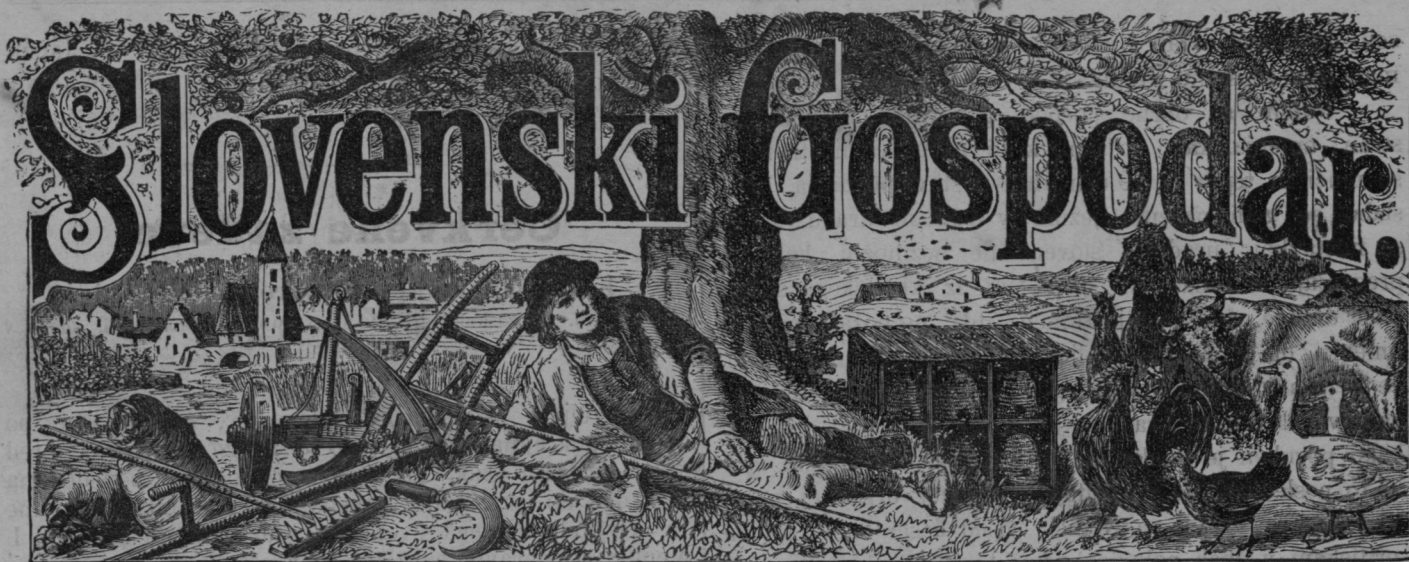

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volilni shod pri sv. Janži na Dravskem polji.

Dne 25. septembra 1892 vršil se je popoldne po večernicah volilni shod pri sv. Janži na Dravskem polji. Misel, naj se baš tukaj skliče shod volilcev in jim poroča o raznih predmetih parlamentarnega delovanja, je bila dokaj srečna; saj še todi, kolikor vemo, ni bilo dotlej volilnega shoda; in vendar bije tukaj, kakor smo se radostno prepričali, toliko vnetih slovenskih sic, da se človeku kar prsi širijo, ko vidi tako lep napredek narodne zavesti. Le tako naprej in sovražnik bo se jel umikati; o »mi ustajamo, a Vas je strah!«

Shod bil je sklican v prostore gospoda graščaka Ebenfeldskega; prostor je bil primerno ozaljšan; na odličnem mestu visela je podoba Nj. Veličanstva. Iz Ptuja pripeljalo se je nekaj rodoljubov, ki so spremljali g. poslanca dr. Jurtela, dočim se je gospod poslanec dr. L. Gregorec dopeljal že z mešanim vlakom iz Račjega.

Ko smo došli, čakala nas je že lepa množina volilcev. Po primernem pozdravu nastopijo vrli pevci in pekinje pevskega društva pri sv. Janžu, ki se je pred nekaj časa pod vodstvom gospoda kaplana J. Kralja osnovalo in zapojejo tako milo, da je slehernega prešinilo veselo navdušenje. Na to se prične zborovanje, predsednikom izvoli se veleposestnik pri sv. Janžu, g. Davorin Fric, zapisnikarjem pa dr. A. Brumen iz Ptuja. Na to nastopi državni poslanec gospod dr. L. Gregorec oder, navlašč za to pripravljen, in razvija v poldrugo uro trajajočem govoru smer in vspeh svojega delovanja v državnem zboru. Najprvje spomeni, da si smatra za svojo dolžnost biti nepretrgano v dotiki s svojimi volilci; neovrgljiva istina je, da je g. dr. Gregorec eden tistih poslancev, ki je sklical že največ shodov na Slovenskem. Potem pojasnjuje na drobno, kako se je v gospodarskem obziru potegaval za koristi svojih volilcev. Omenja po-

stave o vojaški taksi in o njeni nedostatnosti, trdeč, da se je potegoval za to, da se najrevnejšim stanom odpusti celo davek, volilci so mu v tem obziru pritrjevali: omenja na dalje svojega delovanja v agrarnem klubu; pravi, da je podpiral predlog gospoda poslanca V. Pfeifer-ja, ki zahteva, naj si že sedaj za bodočo (leta 1896 se vršečo) cenitev gruntov zbor 3 leta znamenjuje vrednost posameznih pridelkov, da se potem dobi prava vrednost zemljišč in omogoči pravična razdelitev zemljiškega davka; na dalje govori o iztirjevanju davka ter o tem, da je nasvetoval, naj se znižajo zamudne obresti pri davkih in odpravijo davčni eksekutorji; preide potem k že zastaralemu užitninskemu davku ter pravi, da je skušal to doseči, da se obrtnikom previsoko od finančnih oblastij ne naganja cena, če se hočejo z erarjem pogoditi; pri nasvetovanem borznem davku je krepko povdarjal, kako pravično bi bilo uvesti ta davek; kajti če kmet mora plačati tako visoki desetek od vsake premembe v posesti, zakaj bi borzni židje, ki v tako hitrih časih prominjajo toliko milijonov na borzi ter jih preobračajo iz ene roke v drugo, ne plačevali primerne desetke od vsake premembe premakljivega kapitala! In vendar — trdi govornik — se je našel jeden slovenski poslanec, ki je bil proti temu tako pravičnemu in umestnemu obdačenju borznih židov! Slovenci, treba bode si to dobro zapomniti.

Govornik preide potem na pojasnjevanje stavbinske postave, omenjajoč, da se je potegoval za to, da se na deželi ne bi zahtevalo, da pri vsakem stavbišču naredi inženier obris nameravane stavbe. To je za kmeta predrago. Nadalje prestopi govornik k važnemu vprašanju ameriških trt ter pojasnjuje, da se je po njegovem nasvetu sklenilo, dati brezobrestno posojilo takšnim posestnikom, kojih vinogradi so uničeni od trtne uši: omenja državnih naprav za gojitev ameriških trt na Bizeljskem in na Borlu. Končno povdarja, da se je doseglo vsaj to, da je finančni minister grof Falkenhayn priznal v javni

seji, da kmečki stan gineva in propada. To priznanje maji ima že svojo vrednost.

Potem se obrne gospod govornik na politično stran; omenja, kako so nam krali ravnopravnosti, kako se muči in tepta čl. 19 osnovnih postav, povdarja, kako slabo se godi našemu jeziku v šoli in uradu, kako se nastavlja uradniki slovenščine nezmožni, kako se preganjajo uradniki, ki so rojeni iz kmetkega stana; naše države, vide slučaj Brumen itd.; ne pozabi pa tudi omeniti, da je slovensko ljudstvo deloma samo krivo, če se mu v uradu krivica godi, ker premalo odločno zahteva slovensko uradovanje. Končno še tudi opomni, kako poguben je dualistični osnov naše državi, ki ima le to posledico, da gospodujejo v onej državni polovici Madjari, v tej pa Nemci, vsled česar smo Slovani pritiskani v obeh polovicah, kar bi ne smelo biti.

Po tem govoru, ki je bil sem ter tje pretrgan z burnim ploskom in odobravanjem, nastopi deželnega glavarja namestnik, g. dr. Fr. Jurtela, ter v kratkem, a jedrnatem govoru pojasni stališče Slovencev v deželnem zboru; pravi, da se tam v Gradci za Slovence ne da nič doseči, ker manjka zanesljivih zaveznikov. Po njegovem menjenju bi kazalo deželnemu zboru v Gradci sploh hrbet obrniti; kajti niti v nijednem odseku nimajo slov. deželni poslanci toliko glasov, da bi zamogli predloge staviti. To žalostno stanje je napotilo govornika, da predlaga, naj se slovenski deželni poslanci odtegnejo deželnemu zboru. Da se to do sedaj ni zgodilo, zakrivili so nekateri drugi poslanci, katerim to ne dopada; on se je udal večini. Prehajajoč na posamezne postave in predloge omenja govornik posebno nujno zadevo, da bi se vendar enkrat uravnala struga Drave; burno posmehovanje povzroči govornik s tem, da omeni, kako različne črteže ponuja deželni glavar grof Wurmbrand, lastnik gradu Borl, čegar podnožje opira ta reka, za uravnavo Drave. Omeni še v kratkem predloga o ženitnem privoljenji in o združinski postavi in konča svoje v vzornej besedi sestavljeno poročilo s trikratnim »živio« presvitlemu vladarju. Cela dvorana, ki je postala med tem jako soparna, zaorila je glasno trikratni »živio« presvitlemu vladarju.

Na to stopi predsednik g. Davorin Fric na oder, zahvali se govornikoma in predlaga, da se jima izreče popolno zaupanje in udanost ter zahvala za njuno trudapolno in vendar tudi uspešno delovanje.

Vsi navzoči so glasno pritrdili temu predlogu.

S tem je bil oficijelni del dokončan. Vrli pevci in pekinje pa so nas potem do mraka razveseljevali v prostoru zlorovanja s svojimi krasnimi popevkami.

Med petjem se je govorilo več napitnic, posebno vrlim poljancem, ki so danes tako sijajno pokazali svojo narodno zavednost, pevcem in pekinjam itd.

Ko nas je objel tihi mrak, premestili smo se v krčmo g. Sela, kjer je bila prosta zabava.

Vse se je vršilo v lepem, uzornem redu brez redarjev, brez orožnikov. To je dokaz lepe narodne discipline. Le tako naprej, vrli poljanci! S takim obnašanjem bomo svetu pokazali, da »Slovan gre na dan«.

Kadar boste pa osnovali bralno društvo pri sv. Janžu bomo Vas Ptujčani spet obiskali, da se radujemo z Vami. Toraj na svidenje! Ptujčan.

Cerkvene zadeve.

Katoliška cerkev in narodno življenje.

(Govor mil. knezoškofa dr. Mih. Napotnik na katol. shodu v Ljubljani).

(Dalje.)

Preljubi skupščinarji! Slovence, razkropljene po raznih pokrajinah, edini prav tesno že mnogokaj, pred vsem materni jezik, pa globoka od očetov podedovana zvestoba do preslavne Habsburške vladarske rodovine in do preljubljenega svetlega cesarja Franca Jožefa I. Vendar te naravne vezi in spone dobivajo višo svojo pomembo in največjo svojo moč v sveti veri, ki uči, da je vsaki narod od Boga prejel dar jezika, da se krepi, ne pa slabi, da se druži, ne pa loči, da se ljubi, ne pa sovraži, da se večno reši, ne pa pogubi. »Lingua placabilis lignum vitae«. Spravljiv jezik je drevo življenja, zatrjuje sveti Duh v knjigi pregovorov (15, 4). — In vera uči, da je vsaka oblast naprava božja, da se torej Bogu ustavlja, kdor se oblasti ustavlja, kakor razpravlja to slavljeno Pavel v klasiškem trinajstem poglavju svojega izbornega lista do Rimljanov, katero poglavje je več koristilo državnim oblastim in tako mirnemu razvijanju človeškega rodu, nego so koristile druge modroslovne in vednostne razprave o državi in o pravicah države sem od Platona in Aristotelja pa tje do Hugona Grocija in Pufendorfa ali kateregakoli novejšega državopravnika. Vera uči, da moramo dati Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega (Mat. 21, 21), ali kakor opominja prvi rimski škof in papež tako apostolski kratko pa krepko: »Vse spoštujte, bratovščino ljubite, Boga se bojte, kralja častite« (I. Petr. 2, 17)!

Tako je sveta vera najboljša družilna in krepilna moč za sleharni narod. Ali ne? Kdo se ne čudi temu, da si je maloštevilni narod slovenski ohranil do tega trenljaja svoj obstanek kljub hudim nevarnostim v minoli dobi med tem, ko še mnogobrojnejši narodi živé danes samo le v zgodovini? Od kod ta čudapolna vstrajnost in trpežnost? Od ondod, ker so se bogoljubni Slovenci zmirom najtesneje oklepali stare matere svete cerkve, pozidane na skali, katere ne premagajo niti peklenke sile.

Resnica, kakor se po obljubi Kristusovi ni bati za obstanek katoliške cerkve, tako ni bati se pogina narodu, ki se naslanja na ta steber resnice (I. Tim. 3, 15.) Odpad od cerkve je neizogiben propad, kakor za posameznika, tako za narod. Ali pretiravam? Odprimo zgodovino! Majhno izraelsko ljudstvo je bilo srečno, je bilo zmagovito, dokler je živelo v živi veri v živega Boga. Ko je pa odpalo od te vere, zapalo je vselej sovražnikom, izgubilo je samostalnost svojo. A tudi v krščanski dobi kaznuje Bog maloverna ljudstva sila hudo. V Aziji in Afriki spremenili so se cvetoči vrtovi, v katerih so svojedobno blagonosno delovali Atanaziji, Baziliji, Gregoriji, Krizostomi, Avguštni, v žalostne puščave, ko je izginila iz src prebivalcev delavna vera, ali ko ni bila druga, kakor le mrzla bleda luč, podobna luči lunini, ki ne greje src in ne oživlja stvarij. Narobe pa so pustili kraji postali rajsko lepe pokrajine, ko se je zasejalo in je rastlo tamo seme sv. krščanske vere. Da, pač nepopisne in nedopovedne važnosti je vera za življenje in razvitek narodov. »Jaz ne vem«, piše Ciceron v svojem vrožnanem delu »de natura deorum« (I 2), »bi-li se

dala zvestoba, bi-li se dal človeški rod ohraniti in bi-li se mogla ideja pravičnosti vresničiti, ko bi nehala po-božnost do Boga.« »Vera je prva ter najvažnejša reč, brez katere ne more biti država«, uči filozof starih filo-zofov, velemodri Aristotelj (Polit. VII. 8). In občeznani francoski učenjak Montesquieu pripazuje strmeč: »Čudna prikazen! Krščanska vera, kateri je predmet le sreča prihodnjega življenja, utemljuje že tudi srečo sedanjega življenja« (Esprit des lois. XYIV. 2). Resničen je pač tudi izrek slavnoznanega predsednika severoamerikan-skih združenih držav, vrlega Washingtona: »Vera je najpotrebnejša podpora javnega blagostanja. Ta ni mož domovine, ki izpodkopava ta močni steber človeške družbe«. Ko je nam vsem dobro znani duhovnik Don Bosco napravil neki dan majniški izlet s kaznjenci, ka-terih je bilo dve sto, brez vojaške straže in podpore, oprt samo na versko spoštovanje, katero so gojili kaz-njenci do služabnika božjega, in ko jih je na večer vse srečno pripeljal na dom, začudil se je ministerski pred-sednik temu dogodku tako, da je dejal: »Vi duhovniki večnega Boga imate moč, ki je večja od vsake druge sile, ki je imamo mi. Vi premorete vladati srca, tega pa mi ne zmoremo«. (Kathol. Mission. 1888. Str. 118.) (Dalje prih.)

Razstava cerkvene obleke.

V nedeljo, dne 2. oktobra otvorili so premil. knezo-skof Mihael v navzočnosti stolnega kapitola, častite du-hovščine in mnogobrojne odlične gospode letošnjo raz-stavo cerkvene obleke, katero vsako leto prireja družba vednega češčenja. V imenu odbora družbe, kateri je bil polnoštevilno zbran, nagovorili so načelnik preč. gosp. kanonik L. Herg v primernem govoru premil. kneza in škofa in jih prosili, naj otvorijo razstavo. Nato so premil. knez in škof v prelepem govoru naglašali dvojni namen družbe, ki je moliti in delati. Moliti — preimeniten na-men. Pij IX. so rekli: Dajte mi armado molivcev in bom premagal svet. Lepo krdelo molivcev ima tudi ta družba. Ni manje važen tudi drugi namen — delati. Ko je angel Gospodov vodil preroka Ecehiela v tem-peljnu, pokazal mu je tudi (pogl. 42) zakladnice, v ka-terih so bila ohranjena oblačila duhovna. Zakladnico, imenitnejšo zakladnico so imenovali tudi to razstavo. V njej ohranjena je obleka duhovna nove zaveze, v njej ohranjeni so mili darovi družbe. Potem otvorili so raz-stavo in vsem pričujočim podelili višje pastiroški blago-slov. Z vidnim veseljem in zadovoljnostjo ogledali so na to bogato razstavo, katera obsega te-le predmete:

27 kazul, 14 alb, 16 roketov, 5 vela. 1 plašček za ciborij, 2 plaščeka za spoved, 9 stol, 1 pluvijal, 110 purifikatorij, 84 lavabo prtičev, 28 korporalij, 36 malih korporalij, 72 humeralij, 12 pasnikov, 1 mešne bukve, 6 altarnih pultov, 16 roketov za strežnike in mežnarje, 24 suknjic za strežnike, 8 altarnih blazinic, 2 črni su-knji za mežnarje, 1 zvonski trak, 2 posodici za sv. olje.

Razstava je bila potem odprta občinstvu 3. in 4. oktobra v spodnji dvorani bogoslovnice (stare gim-nazije).

Novih udov je bilo vpisanih to leto 448, je toraj vseh skupej 8624. Opominjajo se s tem tudi gospodje, naj vsako leto nove ude v Maribor naznanijo, sicer niso deležni odpustkov; starih pa ni treba naznanjati.

Prošnjikov bilo je letos 45. Vodstvo družbino tudi prosi, da se zgodaj naznani, česar katera cerkev potre-buje, da se more o pravem času oskrbeti.

Koncem naj se hvaležno še spominjamo podpor-nikov in dobrotnikov, med katere spadajo: grofinja Nu-gent, ki je podarila kazulo, albo in plašček za ciborij, profesor vitez Britto, ki je kazule srednji del sam vezel

(delal je 2 leti); mnogo gospâ in gospodičin vezlo je brezplačno. Dobrotnica v Mariboru poklonila je družbi 200 fl. in po dr. Žagarju prejela je družba 100 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj o kolero.

Ker je prišla kolera že tudi v našo državo n. pr. v Podgorzo, v Pešto, zato imamo tem bolj skrbeti, da se ne pritepe kje v naše kraje in ne bode tedaj odveč, če povzamemo za naše bralce navodilo, ki ga je izdalo c. kr. ministerstvo za notranje stvari, naj se vedó rav-nati za vse slučaje ob in proti tej morilki ljudi.

Kolera je nalezljiva bolezen ter se razvija najlažje pri človeku v tankem črevesu. Kakor se sedaj sodi, je kolera majhna glivica ali goba, kommabacillus ter pride z živili v želodec in iz njega v črevesa. Ako je pa že v teh, potem napravlja človeku hitrico ali drisko in blu-vanje. Iz človeka pride pa potem z odpadki in z blu-vanjem; telo, sapa in pot bolnika pa niso nevarne. Ako se ne razkužijo vsi odpadki t. j. ne vničijo vse kolerine glivice, katerih človek s prostim očesom še ne zapazi, razmnožijo se hitro, v okuženem perilu, v umazanih tekočinah, v vodi, v mleku, v jedilih in na vlažnih tleh ter se prav lahko raznesejo po onih rečéh ali pa z roko od njih v usta in pridejo tako človeku v želodec, ki je do onih mal še lahko po polnem zdrav. Človek vzboli torej za kolero, ako zdrav želodec ne uniči onih glivic s svojo kislino, predno pridejo v črevesa, v katerih se množijo in razširijo ter mogoče, da preidejo na druge ljudi.

Te glivice ali kolero raznesejo največkrat ljudje, ki izbežijo iz krajev, kjer že kolera razsaja. Da se torej zabrani razširjanje te bolezni, zato preiskujejo zdravniki na mejah vse popotnike in njih ropotijo, kar je imajo s seboj; nadalje se ne pustijo stvari, ki so količkej sum-ljive, čez mejo okuženih krajev in popotnikom je ostati na meji pet do šest dnij, da se pokaže, so-li zdravi ali ne.

Perilo, ki se je že rabilo, obleka in živila se ne smejo iz okuženih krajev, predno jih ne razkužijo, čez mejo, ljudij pa, ki so izbežali iz okuženih krajev, ne sme nihče na tihem vsprejeti pod streho in kdor izvé za-nje, mora jih kar hitro naznaniti pri županu. Ako se pritepe kolera, ni še zato treba, da je epidemična t. j. domača ter sega vse poprek po ljudéh in to je mogoče le doseči, ako se že naprej skrbi, predno se prikaže kolera, za čistobo. Vsled tega je poizpraviti vso nesnago, v kateri se sicer vzdrži kolera ali preide v vodo, v zrak ali tla. Ostro se mora tudi gledati na živila t. j. na reči, ki so za rabo pri jedéh in pitji. V tem ni zadnja — voda, čista, sveža voda.

Visoka vlada naroča tudi, naj vsaka občina pri-pravi bolnišnico, na samem stoječo, da se va-njo pre-nese bolnik, ako je na sumu, da ga vije kolera. Raz-kužilo zoper kolero je karbolica ali karbolova kislina, zatem živo apno, katero se raztopi in polije na okuženo obleko itd.

Redno in zmerno življenje, dobra prebavljiva je-dila pa so skorej najboljši pripomoček, da človek ne oboli za kolero — iz uzroka, ki smo ga zgorej navedli: če je v želodeci dovolj in zdrave kisline, vniči se v njem gli-vica, ako pride va-nj. Vsled tega se tudi svetuje, naj človek, kedar se je najedel, izpije še vode nekaj, v ka-teri se je razredila solna kislina.

Ako bi kdo vsled kolere umrl, treba se je ogibati krajev, kjer se zbira več ljudij, tedaj sejmišč, slavnostij,

kopališč, ki so v takem kraju. Kjer pa je kolera, tam se naj rabi za vse potrebe le taka voda, v katero ne more od nobene strani nesnaga, posebno velja to za kako pitje in pranje. Voda, ki pride iz kake reke, pa ni za pijačo v takem času, pije in sploh se rabi le studenčnica in če nje ni, mora se druga voda poprej zavreti in rabi se le tedaj, ko se je zopet ohladila na snažnem kraju. Iz studencev, ki so blizu stranišč, smetišč itd. ni upati zdrave vode. Studenec, ki ima globoko železno cev, po kateri se potegne voda, tak je najbolj zanesljiv ter ni okužen.

Razven vode pije pa se naj čaj, juha in nepokvarjeno vino, belo ali rdeče, se ve, da ne čez pravo mero. Tako imenovanih kapljic zoper kolero ne svetujemo nikomur, ker je gotovo, da nič ne koristijo, škodujejo pa lahko, ker je more biti glivica kolerina na njih.

Iz tacih hiš, kjer je kolera, ne sme nihče jemati jedil in tudi naj nihče ne hodi va-nje, če ga ne veže višja dolžnost. Kdor pa ima v taki hiši opravka, naj tam ne je in ne pije, naj ne gre na stranišče in se naj ne dotika stvari, na katerih bi utegnile biti kolerine glivice. Kdor pa prebiva v taki hiši, naj ne je in ne povžije ondi ničesar! Tudi roke ni nesti v taki hiši k ustom, dokler si je ne opereš s karbolico. V taki hiši mora biti vedno pri rokah to razkužilo in rabiti ga je vselej, kedar čemo roko k ustom ali sploh se dotaknemo okuženih stvari.

Kar pride iz bolnika in vse, kar on kje kako onesnaži, mora se hitro razkužiti t. j. politi s karbolico. Kar pa ni veliko vredno, naj se sežge. Če je ponehala kolera, naj se razkužijo vse stvari, ki so bile v taki hiši in tudi stene. Vsled tega naj se ne pustijo v taki hiši reči, ki se ne dajo razkužiti drugače, kakor če se sežgejo: torej pernice, prevlečena oprava itd. Tudi osebe, ki so imele opravka v okuženih hišah, morajo se razkužiti, predno se pustijo k drugim ljudem. Perila ali obleke bolnika ali mrliča ne sme nihče prevzeti, dokler jih niso razkužili. Stene se pobelijo, perilo dene v karbolico skozi 12 ur in nato še se prekuha, slama, žimnice in enake reči iz postelj pa se sežge kar hitro.

Truplo mrliča mora se zaviti v platnene prtiče, ki so napojeni s karbolico in prenese se hitro v mrtvašnico, ko ga je pregledal mrliški ogleda. Pogreb ne sme imeti kacih slovesnostij in naj nihče ne hodi v hišo, kjer je mrlič ležal, ako se ne pripravi za to — z rakuzilom. Da se ovira in zatara kolera, ravnati se je na tanko po naročilu zdravnika in potem, kar v tej reči vlada zapovē. Vsakdo pa je dolžan naznaniti hitro gosposki ali domačemu županu, če zapazi kje sumljivo bolezen, tudi že v slučajih, ko ti kdo močno bluje in se ne zna, kaj da je tega krivo, naj pošlje po zdravnika.

Sejmovi. Dne 8. oktobra na Dobrni, v Gomilici, v Mozirji, v Tilmiči. Dne 10. oktobra v Žalcu, v Orešji. Dne 13. oktobra pri Mariji Devici v Brezji pri Mariboru. Dne 15. oktobra v Arveži, v Šentilji pod Turjakom, v Račah, pri Sv. Križi pri Slatini, na Planini.

Dopisi.

Iz Ponikve. (Naše bralno društvo) stopilo je v življenje. Dolgo se je sicer že premišljevalo in ugihalo, ali bi se moglo osnovati, ali so tla za-nj dovolj ugodna, skratka: ali ima dovolj uslovij za trajni obstanek. Glavni pomislek je bil vedno ta, da nam je nedostajalo potrebne bralne sobe. Ko se je pa gospod Podgoršek izjavil, da prepusti jedno sobo brezplačno za društvene namene (za kar mu bodi na tem mestu izrečena

javna zahvala), odpadel je zadnji zadržek in pot do ustanovitve bila je odprta. K sreči smo še dobili za vse dobro vnetega in vrlega gospoda kapelana A. Arzenška, ki so se stvari poprijeli z vso odločnostjo in marljivostjo, ter jo dotirali tako daleč, da je društvo pri svojem porodu stopilo krepko in zdravo pred svet. Bog daj, da bi ga zdravje nikoli ne zapustilo in da bi vedno čvrstejše postajalo! Zdaj šteje že 42 udov, ki so uplašali 42 gl. 40 kr. Večinoma so to samo domači zavedni kmečki občani. Splošnje zanimanje se je pokazalo dne 4. t. m., ko smo imeli prvi občni zbor. V ukusno olepšanih prostorih g. Podgorškega, kjer si zapazil na odličnem mestu s cveticami ozaljšano podobo našega presvitlega cesarja, zbralo se je mnogo ljudstva. Zborovanje prične g. predsednik A. Arzenšek s prisrčnim pozdravom do vseh navzočih. V svojem izbornem govoru razjasni korist bralnih društev posebno za kmečko ljudstvo, ki naj po dobrih časopisih in knjigah išče sveta in pomoči, da si opomore v gmotnem in duševnem oziru; povdarja, da se dandanes tudi do kmečkega stanu stavijo večje tirjatve kakor nekdanj, katerim se bode moglo ustreči le tedaj, ako se z združenimi močmi deluje za pravo krščansko omiko. Navduševalnim besedam gospoda govornika je navzoče občinstvo z živahnim odobravanjem pritrjevalo. V odbor so izvoljeni: č. g. A. Arzenšek, predsednik; gg. Jože Dobnik, namestnik; Franc Šetinec, blagajnik in knjižničar; Jakob Medved, tajnik; Franc Podgoršek, Jožef Grabler, Gašpar Senica, Anton Galuf, odborniki. Časopisov imamo naročenih deset in sicer: »Slov. Gospodar«, »Süd. Post«, »Domovina«, »Mir«, »Novice«, »Domoljub«, »Vrtec«, »Kmetovalec«, »Zgod. Danica«, »Dom in Svet«. Po zborovanju pela se je cesarska pesem, potem je sledila prav živahna prosta zabava s prepevanjem veselih domačih pesnij. H koncu naj še navedem pismene pozdrave. Telegrami: 1. Živila prva sestra v domačem okraju! Vstajajmo in napredujmo! Radi domače slavnosti ni moči se vdeležiti veselice. Šmarijska čitalnica. 2. V duhu z vami vam kliče trikratni »živio!« Dr. Jurtela, Rotner, Kolšek, Kartin. 3. Napredujte v korist naroda; živili Ponkovičani! Pismo iz Ribnice. Presrčni »Na zdar!« kliče bralno društvo v Ribnici na severnem Pohorju! Delajte po Slomškovem geslu! Z Bogom in še enkrat »Na zdar!« Luka Držečnik.

F. S.

Od Sv. Lenarta pri Laškem. (Blagoslovljenje cerkvene slikarije.) Dne 14. avgusta bil je za našo župnijo res imeniten praznik; vlč. g. dekan iz Laškega blagoslovili so nam v družbi domaćih č. g. župnika Gregorja Dupelnika in dveh sosednih gospodov našo na novo presno slikano župnijsko cerkev. Prednja stran bila je vže leta 1883 na presno slikana po g. T. Fantoni, ki je nedavno umrl kot zveden mož v tej stroki. Ker je sedaj cerkev vendar še bila potrebna, da se zadnja stran tudi predrugači, sklenili so č. g. župnik sedaj vso prenove ter so v ta namen jeli zbirati doneskov v denarju, da se potrebna svota skupaj spravi. Tudi k temu potrebno gradivo so pravočasno priskrbeli. Delo izročili so g. F. Gorniku, kateri je sebi v čast svojo nalogo dobro izvršil. Cerkev ima sedaj prav lepo lice, veličastno je pogledati napravljene podobe svetnikov, med katerimi sta tudi sveta apostola Ciril in Metod, ter sveti Mohor in Fortunat. Prelepe so jaslice, ali rojstvo našega Izveličarja, kakor tudi Marijini starši in sveta družina. Štiri svete device in mučenice sv. Cecilija, sv. Katarina, sv. Barbara in sv. Apolonija z rajskomilim pogledom in srčnostjo. Slednjič predstavlja nam podoba verne duše v vicah, ko Marija daruje svojega Sina nebeskemu Očetu, iz njegove strani kaplja rešnja kri na uboge duše. Hvala toraj č. g. župniku, ki vedno skrbi za olepševanje naše cerkve, ves čas svojega bivanja med nami. Bog naj jim

obilno poplača njih trud! Pohvalno moram omeniti g. organista, kateri je tudi prav okusno orgle zvonajno prenovil, kakor tudi cerkvena okna, vrata in druge reči cerkvi dostojno uredil.

Od Gornje Kungote. (Svečanost.) Na kvaterno nedeljo je naša župnija obhajala posebno lepo svečanost. Župljani so izvedeli, da je njih častivredni gosp. župnik Matija Šinko ravno na kvaterno nedeljo pred 40 leti pel svojo novo mašo; raznesla se je pa tudi po župniji vest, da namerava v kratkem stopiti v pokoj. Prošli so torej čast. svojega dušnega pastirja, naj obhaja ta dan slovesno, da se bode z njim vred veselila vsa župnija ter imela priliko mu očitno pokazati svojo udanost in ljubezen. In res se je to zgodilo nenavadno slovesno. Postavili so slavalok, okrasili z venci in z zastavami cerkev, župni hram in druge hiše. V soboto večer so napravili razsvečavo, godba je svirala, topiči so pokali, napovedujoč daleč okrog, kaj se bode vršilo drugi dan. V nedeljo je privrelo toliko naroda od vseh stranij k slavnosti, kolikor ga še menda Gornja Kungota nikdar ni videla. Č. g. župnika je spremljalo v cerkev več duhovnikov in nad 50 belo oblečenih deklet med godbo in grmenjem možnarjev. Pri slovesni službi božji pa je g. nadučitelj G. Javnik kaj lepo pel s svojimi vrlimi pevkami; zlasti je ganila do solz pobožne vernike slavnostna pesem:

Vsa Kungotska župnija Vam želi
Še mnogo, mnogo danes srečnih dni,
Visoko, krepko starost Bog Vam daj,
Na onem svetu pa veseli raj!

Tako lepo so torej pokazali Gornje-Kungotski župljani udanost in ljubezen svojemu g. župniku. Tako so počastili javno dušnega svojega pastirja in mu izrazili hvaležnost za vse, kar je storil za njih časno in večno srečo. S tem so pa častili sebe najbolj ter dali Slovencem prelep vzgled, kako je treba hvaležnim biti svojim duhovnikom za njih trudapolno delovanje.

Od Sv. Lenarta pri Veliki nedelji. (Zlato mašo) obhajali so dne 5. septembra naš župnik č. g. Frančišek Toplak. Dasiravno je bilo deževno vreme, udeležilo se je slovesnosti mnogo pobožnega ljudstva iz domače in iz sosednih župnij, naj bi se tako zahvalilo Bogu s č. g. zlatomašnikom, da mu je podelil milost tako dolgega delovanja v svojem vinogradu, ob enem pa pokazalo vrlemu duhovniku in zasluženemu možu svojo udanost. Da je č. g. zlatomašnik daleč krog priljubljen pri svojih duhovnih sobratih, pokazala je navzočnost velikega števila duhovnikov, ki so spremljali zlatomašnika pred oltar ter mu stregli pri službi božji, jako ganljiva je bila pridiga vlč. g. župnika Jakoba Trstenjaka. Po božji službi podal se je zlatomašnik, spremljan od č. gg. duhovnikov in belooblečenih deklic, v svoj župnijski dvorec, kjer se je vršil potem skupni obed in napitnice sv. Očeta, mil. knezoškofa, presv. cesarja in druge. Drugi dan 6. septembra obhajal je zlatomašnik sv. opravilo v sosedni župniji sv. Marjeti. Še na mnoga leta!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. V ponedeljek so svitli cesar vsprejeli delegaciji, avstrijsko opoldne, ogersko pa ob eni popoldne. Iz cesarjevih besed do njih se razvidi, da se ni bati v kratkem kake vojske, vendar pa je treba gledati, da ostane naša armada na vrhu, pripravljena tudi na vojsko. Blizu 5 milj. bode letos izdati več za vojaške stvari, kakor lani. Predsednik je v avstrijski delegaciji baron Chlumecky, v ogerski pa grof Ludvik Tisza. —

Na Dunaji bode dne 10. oktobra volitev drž. poslanca v okraji, v katerem stoji ces. dvorec in čudno, najbrž dobi večino glasov dr. Kronawetter — mož, ki je v večih rečeh še slabši od juda in navadnih liberalcev, njemu nasproti stoji »krščanski« kandidat, baron Vittinghoff-Schell, pa skorej brez upanja, da zmaga.

Štajarsko. Znani »vitez Jurij«, Schönerer čuti potrebo v Gradci biti ob nemški zvon ter nemške nacionalce vspodbuditi, da se skliče »nemški shod« zoper vlado — premehko nasproti slovenski poželjivosti. Se-li mu to posreči? — V Gradci se je osnovalo novo društvo, katoliška družba mojstrov ter ima že sedaj 130 udov. Enake družbe bodo velika sreča, ako se jih osnuje več v deželi, vsaj v vsakem večjem mestu. »Tagespost« že javče zato ter kliče liberalce na delo zoper to družbo.

Koroško. Tujcev sedaj sicer ni več na deželi, vendar se jih boji v tem času posl. Ghon, češ, da prinesejo seboj — kolero. No prej pa je vedel jim toliko hvale ter je ravno gledé na tujce priporočal na slov. krajih — nemške šole! — Da more mesto Celovec postaviti novo vojašnico za topničarje, dati mu mora cela dežela podporo!

Kranjsko. Ker se v nekaterih listih, žal, da slovenskih piše malo dostojno in sodi vedoma krivo o prevzvišenem knezoškofu dr. Missia, zato jim č. duhovščina, pa tudi občine, po vsej deželi sedaj izreka svoje najvišje spoštovanje ter tako obsoja — po zasluženju — ono pisarenje. — V Ljubljani jim hodi plinova svečava najdražje in gostilničarji čejo seči nazaj po petroleji, ako se ne zniža cena za plin.

Primorsko. Pri občnem zboru »Sloge« v Gorici je predlagal nek član, naj se primorski poslanci zberó v jugoslavjanski klub ter stopijo iz kluba konservativcev. Predlog ni obveljal, kako tudi, saj bi to bilo le na robe: »drží, ne lovi!« Ako slov. poslanec že malo doseže pri velikem klubu, kaj pa če potem pri malem!

Tržaško. V Trstu je deželni zbor in mestni zastop lahko vse ob enem t. j. tisti gospodje, ki so v dež. zboru, lahko so vsi tudi v mestnem zastopu. Kaj tacega nima nobeno drugo mesto. V dež. zboru so ti gospodje sklenili resolucijo do visoke vlade, da se raztegne volilna pravica, v mestnem zastopu pa, da se naj ne daje slov. ljudstvu pravica — do slov. ljudske šole!

Hrvaško. Kaj slabe so politične razmere v hrv. kraljestvu. Madjari silijo madjarščino zmerom dalje v šole in urade in če ne sreča »narodne stranke« k malu pamet, bode ondi kmalu madjarščina za mizo, hrvaščina pa za pečjo.

Ogersko. Minister za državne finance je predložil v drž. zboru proračun za leto 1893. Kakor se sodi, preostane mu za 14.047 fl. v kasah čez stroške. To bode pa res veliko! Tudi davke hoče reformovati ali kar je blizo isto, več jih dobiti. — Kossuth je postal častni član odvetniške komore v Budimpešti.

Vunanje države.

Rim. Da je sv. cerkev in ostane vselej vsacemu narodu pravična, vidi se n. pr. iz tega, da sv. oče Leon XIII. nikakor ne odjenja madjarski vladi, ki hoče vriniti hrv. ljudstvu v Zagreb za nadškofa — Madjara. Sv. oče ne privolijo v to in tako brž hrv. ljudstvo vendar-le dobi Hrvaťa za nadškofa.

Francosko. Francoski freimaurerji imajo sedaj zopet veliko dela, ker mislijo, da se »žareče železo najlažje kuje«, nikoli pa, kakor v republiki, se ne giblje tihotapstvo tako varno, posebno še, ako je sv. cerkvi na kvar. Na srečo pa je ljudstvo še bolj katoliško, kakor vlada in nje udje. — V Carmaunsu so vsi delalci v tamošnjih rudnikih ustavili delo ter se pobira za-nje po vsej državi, sicer nimajo ob čem živeti. Kakor se kaže, bodo nazadnje pa vendar-le morali pričeti delo,

ker gospodarji ne privolijo v to, kar se tirja od delalcev. Plačila so delalci izgubili že 800.000 fr., nabralo pa se ni celo 30.000 fr. za-nje.

Angleško. Novo ministerstvo še spi ter ni veliko slišati o njegovem delovanju. Tudi irsko ljudstvo postaja že nevoljno nad njim, ker se boji, da Gladstone ne ostane pri besedi svoji: Ircem pravico!

Nemško. V Berolinu so dobili novega župana, Zelle in kakor se kaže, cesarju Viljemu ni po volji ta volitev, mogoče je celo, da je ne potrdi. — Po novi postavi bode služiti na Nemškem samo 2 leti cesarju — v vojaki. No čem manj stroškov v tej reči, tem bolje; vendar še ni gotovo, če pride do te postave.

Rusko. Kako pride novi minister za državne finance najbolje do polnih kas, to ugiblje sedaj skorej ves ruski svet, toda »črno na belo«, da tega nihče ne ugane, saj še sam minister ne zna, kaj naj počne, da pride do denarja, ne da napne denarne sile plačevalcev davka v državne kase. — Vojaških novincev vzame letos država 262.000 pod puško. To je že samo na sebi lepa armada!

Srbsko. Najnovejša govorica se raznaša po deželi, da je avstrijski poslanik, baron Thömmel, kriv nove vlade, češ, da radikalno ministerstvo ni pogodi avstrijski vladi, pač pa liberalno, tisto iz časa kralja Milana. Lahko se zna, da na govoricu ni nič resnice, kajti Avstrija se ne meša v notranje zadeve, torej tudi ne v vladne razmere srbske.

Črna gora. Nek avstrijski stotnik in 15 mož je prišel poldrugo uro čez mejo, zato so jim črnogorski vojaki vzeli orožje ter jih pognali potem nazaj čez mejo. Drugih nasledkov pa menimo, da ne bode iz te gore tresoče novice.

Afrika. Francoski vojaki so dahomejsko četo zajeli pri neki reki ter so jo do dobra naklestili, da se je razpršila na vse kraje. Ne pove se, je-li bila ta četa majhna ali velika.

Amerika. Za razstavo v Chicagu se je veliko število razstavljalcev oglasilo in najbrž ne bode za vse prostora — na razstavišči.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.
(Dalje.)

Misijon v centralni Afriki je sila težaven. Vodili so ga sprva frančiškani, potem posvetni, jezuiti, sedaj ga imajo zopet posvetni, ali boljše misijonsko društvo srca Jezusovega s sedežem in šolo v Veroni, kjer se vzgajajo novinci. Vspeha do sedaj je le malo, pa ga tudi ni upati tam, kjer enkrat jezuit obupa in kraj zapusti. — In nova nevarščina že preti nekoliko let. Mahdi (odrešenik mohamedanstva) z Mahdijem vstaja in sila napredujejo fanatiki. Kako njim je mogoč taki uspeh? Ker imajo vojake v ceno! Brez plače je na dan s 3 dateljni in pestjo riže zadovoljen. Če umrje v boji, pa je svetnik in dobi se ve — to mu Mahdi posebno zagotovi — najmanj po 24 odalisk v raji. Radi tega zaničuje taki vojak vse posvetno in živi in mrje le »svojemu svetemu poklicu«. Če bi Angleži hoteli, bi ugnali ustaše, ali denar se njim smili. Denar le iz dežele vlečejo, ki je sicer čudovito plodonosna. Pa ne samo fanatizem, tudi uboštvo je zapreka, da sveta vera tako malo napreduje. Razen francoske se nobena vlada ne briga za podporo misijonov, kakor bi bilo treba.

Bodi mi dovoljeno pri ti priložnosti povzdigniti

milo proseči glas za podporo misijonov med ajdovskimi ljudstvi! Vsi smo bratje in sestre med seboj in tudi zamorec ima dušo neumrjočo. Ti pa, ki si srečnejši, na tebi je rešiti zgubljeno dušo zamorca, čegar obraz je sicer črn ko oglji ali čegar srce je blago, polno hvaležnosti, hvaležniše, ko ono marsikaterega v Evropi.

Ravno sedanji slavn papež Leon XIII. povzdigajo zmiraj in zmiraj svoj glas na pomoč misijonarjem.

Na vsakem daru leži dvoji blagoslov. Prvič se z njim olajša telesno in dušno zlo pomoči potrebnega zamorskega katoličana. Drugič pa dajajo obili darovi misijonarjem novih močij, novega veselja, če vidijo ti možje, da verniki v domovini ž njimi čutijo in njih po moči podpirajo. O saj v resnici ni mala reč biti zamorski misijonar! Desetletja med divjaki živeti, bojevati se zoper strasti človeške in zunanje sovražnike, ki žrejo človeško meso, prenašati veri na ljubo neznanske težave in slednjič z močmi vred tudi svoje življenje darovati, — težaven poklic!

Pridimo tedaj na pomoč tem pionirjem svete vere! Misijonar pa bo lahko pripovedoval svojem črnuhom: glejte, brati vaši, katoličani v Evropi so v resnici vaši bratje, vas ljubijo in pošiljajo vam toliko podpore v vaši revščini.

Ne boj se, če si ubog, če malo daš, da bo zastonj! Ravno na malih darih, trdijo mnogokrat misijonarji, je včasih poseben božji blagoslov, da se omehčajo srca nevernikov. Kdor hoče kaj darovati, naj da svojemu dušnemu pastirju, ali kateremu katoliškemu časopisu, ki bodo vse poslali mil. vašemu škofu. Oni pa bodo po tem razdelili med misijonarje vaše darove ljubezni.

Smešnica. Janez pride v štacuno in si kupi nove hlače za 3 gld. Domu gredé si očita, da si je preslabe hlače kupil. Vrne se nazaj in si izbere hlače, ki so veljali 9 gld. A ker nima več denarjev, nego samo še 3 gld. reče trgovcu: »Tri goldinarje sem vam že popred plačal in tukaj imate hlače nazaj, ki so tudi vredne 3 gold.; priložim vam še 3 gld. in tako so hlače plačane z devetimi goldinarji.

Razne stvari.

(Cesarjev god.) V torek je bil god svitlega cesarja in mil. knezoškof so služili iz tega uzroka v stolni cerkvi slovesno sv. mašo. Navzoči so bili zastopniki c. kr. uradov, c. kr. častniki, ravnatelji srednjih šol, mestni župan in veliko število pobožnega ljudstva.

(Šolstvo.) Na c. kr. gimnaziji v Mariboru uči se v tem letu 361 učencev in šteje jih največ slov. vspretnica 1. razreda, v kateri je 65 učencev.

(Občinsko.) Akoravno so na Slatini zmagali pri zadnji obč. volitvi slov. možje, vendar dela gospôda na Slatini, vsa pod oblastjo dež. glavarja grofa Wurmbrandta, sedaj na to, da se izvoli kak nemškutar za župana. Upamo pa za trdno, da ostanejo vsi izvoljeni možje — mož beseda ter ne postane njih nobeden izdajalec.

(Ormoška moška podružnica sv. Cirila in Metoda) je pri svojem zadnjem občnem zborovanju izvolila sledeči novi odbor: Predsednik g. dr. Ivan Omulec, njegov namestnik preč. g. Jakob Cajnkar; tajnik č. g. Fran Munda, njegov namestnik g. Anton Porekar; blagajnik g. Vekoslav Mikl, njegov namestnik g. France Gomsi.

(Imenovanje.) G. Stanko Marin, dosedaj učitelj pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, imenovan je po dovršenih študijah za c. kr. vadniškega učitelja na c. kr. učiteljski v Mariboru.

(Blagoslovljenje) svojega bandera obhaja katoliško pomočniško društvo v Mariboru prihodnjo nedeljo ter bode v tem slovesna služba božja v stolni cerkvi in druge svečanosti, kakor jih navaja posebno vabilo društva. Slovesno sv. mašo služijo mil. knezoškof Mihael, nekdanji predsednik društva in pridigo inha preč. g. A. Wöhr, korar in predsednik enacega društva v Gradci.

(Pozor!) Opozarjamo ude društva »Edinost« v Vojniku in vse prijatelje dobre slovenske reči, da bo deželni in okrajni živinozdravnik, g. K. Jelovšek govoril o živinoreji v nedeljo 16. t. m. pri g. Karolu Vrečarju, »Stari Vrečar«. Dnevni red in natančneje o zboru »Edinosti« poročimo v prihodnjem listu.

(Poročil) se je g. nadučitelj Božidar Weinhard v Dornovi z gospd. Liziko Benkovo iz znane narodne rodbine pri Ptui.

(Za dij. kuhinjo) v Mariboru so darovali vlč. g. dr. Jožef Pajek, c. kr. profesor v Mariboru 50 gld., čč. duhovniki pri duh. vajah na Slatini 15 gld. in č. g. Anton Šijanec, kaplan pri Sv. Juriji v slov. goricah 5 fl.

(Trtno ušico) so zasledili v vinogradih občine Pesnica pri Mariboru. Od ondot torej ne sme nihče kupiti trsa ali ga naročiti.

(Vrtnarica.) Za šolski vrtec v Mariboru je razpisana služba »vrtarice« in v tem je za-njo prvo, če ne edino potrebno — nemška materinščina. Pod razpisom stoji nemški Madjar: Nagy.

(Povozil) je v torek večer tovorni vlak pri Črešnjecih Matija Goloba, železniškega delavca ter je nesrečnež včeraj jutro v bolnišnici v Mariboru umrl v hudih bolečinah. Mož si je hotel prikrajšati pot iz postaje v Slov. Bistrici na dom ter je skočil z vlaka blizo

svoje domačije, pa je padel tako hudo, da je obležal v nezavesti in v tem ga je tovorni vlak našel na tiru.

(Družba sv. Mohorja) že razpošilja svoje knjige za leto 1893. Kakor druga leta, je jih tudi letos šestero: Koledar za 1893, »Šmarnice«, Jeruzalemski romar, Domači zdravnik, Naše škodljive rastline in Slov. večernice.

(Griža) razsaja po vaséh okoli Dramelj in je pobrala že več ljudi, najnevarniša pa je za otroke.

(Nesreča.) Kmet J. Korošec iz Radinec pelje se v nedeljo s svoje ženo in sinom z vinograda proti domu. Na veliki cesti prijaha vozu nasproti par Radgonskih biciklistov. Konj se vstraši nenavadnega prizora, skoči v stran in prevrže voz. Gospodar je na roki in nogi težko ranjen, žena pa si je strla levo roko. Na vso srečo njim pride kmet M. na pomoč, drugače bi jih kobila gotovo še hujše povlačila.

(Za družbo duhovnikov) vplačali so meseca septembra čč. gg.: Čepin Vinko 12 gold. (ustn. dpl.), Kočevnik Jak. 11 gld., Marzidovšek Jak. 5 gld. (letn. pl. do l. 1895), Majcen Jož. 1 gld.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. France Jug, župnik v Šmarji pri Jelšah, je postal dekan in č. g. Avgustin Hecelj, župnik v Žusmu, je dobil župnijo v Marenbergu. Č. g. France Vidmajer, kaplan v Starem trgu, je postal provizor v Žusmu in č. g. Anton Kolar, kaplan v Marenbergu, provizor na Muti. — Razpisani ste župniji v Marenbergu in pri Sv. Barbari v Haložah.

Loterijne številke.

Trst 1. oktobra 1892:	76, 82, 29, 64, 26
Linc	45, 27, 63, 65, 24

Zavarovalno društvo

„Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 16-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri name-
ravajo složnost na gospodarstvenem polju.
Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju,
nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim
in občinskim predstojnikom zavarovanje zvo-
nov proti razlomu in poklini. — Zastopniki
se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Za lovski čas

priporoča

Ivan Erhart,

c. in kr. dvorni puškar v Mariboru
veliki izbor lovskih pušk, kakor tudi puške
za tarčo in flobert, pištole in revolverje,
vsakovrstne patrone in druge reči za lov po
nizki ceni. 1-3

Popravki se brž izvršujejo.

Služba organista in cerkovnika

pri farni cerkvi Sv. Petra v Zavodnji se
odda. Prosilci naj se osebno do 1. novembra
pri cerkvenem predstojništvu oglašijo. 3-3

Kupčevalci

(ne agenti,)

kateri se pečajo ali pečati hočejo
s prodajanjem

gospodarstvenih strojev

naj se oglasijo pri

Ig. Heller-ju
na Dunaji

3-3

II. Praterstrasse 78.

Prodajalnica modnega, platnenega, suknenega in rokotvornega blaga

ALEKS. STARKEL

3 Poštne ulice. Maribor ob Dr. Poštne ulice 3.

Velika zaloga raznega blaga za žensko obleko.

Največja zaloga tkanine za suknje in hlače, domači in inozemski pridelek.

Vsakovrstno blago za talarje za čč. duhovščino, peruvien, toskin, razno blago za uniforme in obleke za gospé.

Prava tirolska raševina.

Velika zaloga rumburškega in creas-platna, platna za postelje v vsaki širokosti.

Damast in plahuta za mize, všivano platno.

Lastni pridelek domačega miznega platna, prtičev in obrisačev.

Zaloga vsakovrstnega šifona, tkanine za pohištvo, zagrinjalo, preproge itd.

Po nizki ceni.

Franc Vernik,

lončar pri Sv. Jurju na j. ž.
priporoča svoje peči po nizki ceni skrbno izdelane po najnovejših iznajdbah.

Patentovani nitniki (dohti) za večno luč.

Usojam si čč. duhovščini naznanjati, da imam v svoji zalogi patentovane Gersheim-ove nitnike, kakor tudi primerne svetilnice v beli, rožnobarjni in rdeči barvi.

S spoštovanjem

A. Pöschl-ova udova
sedaj

Jožef Melzer,
prodajalnica stekla in porcelana
v Mariboru. 1-3

V najem se dobi mesarija in oštarija v prostornem poslopju pri Sv. Miklavžu nad Ormožem pri meni **Franc Vrtnjak.** 1-2

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam p. n. slavnemu občinstvu, da sem s 1. oktobrom t. l. v hiši svoje matere, gospé A. Hickl, v kolodvorski ulici št. 3, odprl **novi trgovino z mešanim blagom.** Ob enem povdarjam, da stoji moje trštvo na zanesljivi podlagi, vsled katere mi je mogoče le dobro blago naročati in ga svojim p. n. kupcem prodajati po najnižji ceni. Upozarjam posebno p. n. preč. gg. duhovnike in gg. uradnike na mojo zalogo novega in dobrega — nikakor ne zaležanega — suknjenega blaga;

S velespoštovanjem

A. F. Hickl.

Ptuj, dne 1. oktobra 1892.

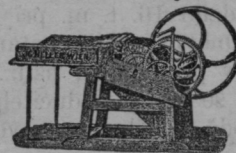
Trgovski učenec.

Deček revnih pa poštenih starišev, ki je dovršil najmanj štiri razrede ljudske šole, zmožen slovenskega in nemškega jezika in je izurjen dobro v računstvu, sprejme se pri podpisnem v uk.

Andrej Golob. 3-3

trgovca v Koprivnici, pošta Reichenburg.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

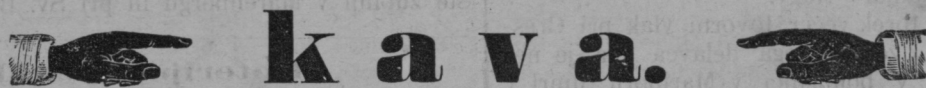
mlatnice, čistilnice za žito, trierje, slamoreznice, mlince za sadje, stiskalnice za sadje in vino, za grozdje, kakor vse druge stroje in pripomočke za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnovejši in najbolj obliki, po ceni!

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Ilustrirani zapiski o polovici pisma v hrvaškem, nemškem, italijanskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franco. — Čas za poskušanje — garancija, ugled pogoj. — Zopet eničane cene! 30

Važno za vsako gospodinjstvo je okusna, zdrava in ob enem cena

== Če se ravnaš po nastopnem navodilu, dobiš tako kavo. ==

Navodilo, kako se rabi.

Kathreinerjeva Kneippa sladna kava se mora zmleti ali pa stolči in potem v vreli vodi vsaj pet minut dobro kuhati. Zmleta navadna kava dene se v kavini samovar in polij jo z odlivko sladne kave.

Pripravlja se pa tudi lahko tako, da se sladna kava, ko se je pet minut dobro kuhala, odstavi od ognja, potem pa pridene zmlete navadne kave, vse pusti pokritostati kakih pet minut in naposled precedi.

Po tem, kakoršen okus se boče imeti, pridene se do polovice navadne kave, za otroke in bolnike se pa navadna kava popolnoma opusti. — Smokvine kave ali cikorije pa sladni kavi ni treba pridevati, ker ima že tako, če se je dobro kuhala, lepo zlato-rujavo barvo, in bi s pridejanjem cikorije le sprdil okus te kave.

Kathreinerjeva Kneippa sladna kava se dobi v vseh specerijskih drogerijskih in delikatesnih prodajalnicah. Pri nakupu se naj pazi, da se ne prodaje nikdar odprto temveč le v originalnih zavitkih $\frac{1}{2}$ klgr., 200 gr., 100 gr. z varstveno znamko, ki je tukaj zraven. Občinstvo strašno sleparijo z vsemogočimi ponaredbami. Papir, tisk in tekst popolnoma ponaredi, ponarejeno blago pa nema podobe velečastitega gospoda župnika in podpisa: Franca Kathreinerja nasledniki. Nikdo naj ne sodi Kathreinerjeve Kneippa sladne kave, če ni dobil pristne z varstveno znamko.

Glavna stvar: Prava priprava!

Razglas.

Tvrdba **Franca Kathreiner-ja nasledniki** na Dunaju in v Monakovem napravljajo sladno kavo z okusom navadne kave in jo prodajo z mojo podobo in podpisom.

To se vrši z mojim izrecnim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da v tej kavi z okusom navadne kave ni onih škodljivih snovi, katere so v navadni kavi in se imenujejo „Coffein“.

Poleg tega ima pa **Kathreinerjeva** sladna kava to prednost, da se lahko vsakdo, tudi kdor ne mara sladnega okusa, lahko odpove čisti navadni kavi in zato dobi zdravo in tečno pijačo, katere poraba bode v korist tudi našemu kmetijstvu.

V Würshofenu, dne 1. marnja 1891.

Podp. **S. Kneipp** m. p.
katoliški župnik.

Razglas.

Ko so mnogi zdravniki potrdili trditev gosp. župnika Kneippa, „da navadna kava vznemirja živce in je torej zdravju škodljiva, zlasti ženskam in otrokom, za nerovne, bledične, krvi revne ljudi pravi strup“, se priporoča pridevati sladno kavo, in s tem odpravljati škodljive lastnosti navadne kave.

Primerjal sem sladno kavo tvrde „Kathreinerjeve“ z izdelki vseh mi znanih konkurenčnih tovarnen in jo moram za „najboljo“ priznati, ker je na izvrsten način narejena in daje pijačo, ki spada na mizo bogatinov in ubožcev. Od mene preiskani izdelki, kateri niso iz Kathreinerjeve tovarne, imajo neprijeten, žgoč in zoperno sladek okus.

Dr. H. Willemer,

mestni kemik v kr. okrožnem glavnem mestu Landshut.